

PÕHJA-PÄRNUMAA VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Väljaandmise koht

kuupäev nr

Põhja-Pärnumaa valla tuuleparkide kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande vastuvõtmine eelvalikuala nr 10 osas

Planeerimisseaduse („PlanS“) § 95 lg 1 sätestab, et kohaliku omavalitsuse eriplaneering koostatakse olulise ruumilise mõjuga ehitise („ORME“) püstitamiseks, kui ORME asukoht ei ole üldplaneeringus määratud. PlanS § 95 lg 2 kohaselt kehtestab ORME nimekirja Vabariigi Valitsus määrusega. Vabariigi Valitsuse 01.10.2015 määruse nr 102 „*Olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekirja*“ p 4 kohaselt on ORME-ks tuulepark Vabariigi Valitsuse 26.06.2003 määruse nr 184 „*Võrgueeskiri*“ tähenduses, mis koosneb vähemalt 30 meetri kõrgustest elektrituulikute. „Võrgueeskiri“ § 2 p 19 defineerib tuulepargi kui mitmest elektrituulikust ning elektrituulikuid omavahel ja neid liitumispunktiga ühendavatest seadmetest, ehitistest ning rajatistest koosneva elektrijaama.

Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu algatas 16.12.2020 otsusega nr 41 Põhja-Pärnumaal tuuleparkide ja nende toimimiseks vajaliku taristu kavandamiseks kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu („KOV EP“) ning planeeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise („KSH“) koostamise.

KOV EP koostamisest huvitatud isikuteks on Sunly Wind OÜ, Utilitas Wind OÜ ja Metsamaahalduse AS.

PlanS § 109 lg 1 sätestab, et pärast PlanS § 108 lõike 2 kohaste muudatuste tegemist KOV EP eelvaliku otsuse eelnõus ja KSH esimese etapi aruandes teeb kohaliku omavalitsuse volikogu asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruande vastuvõtmise või sellest keeldumise otsuse.

PlanS § 109 lg 2 kohaselt kinnitab asukoha eelvaliku otsuse vastuvõtmisega kohaliku omavalitsuse volikogu, et valitud asukoht on kõige sobivam KOV EP-ga kavandatava ehitise püstitamiseks ning et ehitise asukoht, püstitamise üldised tingimused, asukoha eelvaliku tegemine, asukoha eelvaliku otsus ja KSH esimese etapi aruanne vastavad õigusaktidele ning KSH esimese etapi aruande väljatöötamise kavatsuses sisalduv teave on piisav erinevate kaalutud asukohtade vahel valiku tegemiseks.

I Põhja-Pärnumaa tuuleparkide KOV EP menetluskäik

Vastavalt PlanS §-le 100 toimus ajavahemikul 15.10.2021-15.12.2021 KOV EP asukoha eelvaliku lähteseisukohtade („LS“) ja KSH väljatöötamise kavatsuse („VTK“) avalik väljapanek. LS-i ja KSH VTK avaliku väljapaneku tulemuste avalikud arutelud PlanS § 101 mõttes toimusid Pärnu-Jaagupi Halduskeskuses, Vihtra külateskuses ja Vändra kultuurimajas ning kõigi koosolekutega oli võimalik liituda ka veebikeskkonna kaudu.

Kõigi LS-i ja KSH VTK avalikustamise käigus laekunud ettepanekute ja vastustega saab tutvuda kohaliku omavalitsuse veebilehel <https://www.pparnumaa.ee/ehitus-ja-planeerimine/eriplaneeringud/tuuleparkide-eriplaneering>

Vastavalt PlanS § 103 lg-le 1 (menetluse hetkel kehtinud redaktsioon) küsiti 28.03.2022-02.05.2022 LS-i ja KSH VTK kohta valitsusasutustelt ning puudutatud isikutelt täiendavaid ettepanekuid.

Laekunud ettepanekute ja vastustega saab tutvuda veebilehel <https://www.pparnumaa.ee/ehitus-ja-planeerimine/eriplaneeringud/tuuleparkide-eriplaneering>.

Esitatud ettepanekute põhjal täiendatud LS ja KSH VTK on avalikustatud kohaliku omavalitsuse veebilehel <https://www.pparnumaa.ee/ehitus-ja-planeerimine/eriplaneeringud/tuuleparkide-eriplaneering>

LS-le ja KSH VTK-le tuginedes koostati KOV EP asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruanne („EV ja KSH I“) (käesoleva otsuse lisa 1).

KOV EP asukoha eelvaliku otsuste eelnõude ning EV ja KSH I esimene versioon esitati PlanS § 105 alusel 24.05.2023 valitsusasutustele kooskõlastamiseks ja puudutatud isikutele arvamuse avaldamiseks. Arvamusi sai esitada esialgu kuni 26.06.2023 ning pikendatult kuni 31.08.2023. Esitatud kooskõlastuste ja arvamuste alusel tehti EV ja KSH I-s vajalikud muudatused.

KOV EP asukoha eelvaliku otsuse eelnõud koos EV ja KSH I-ga esitati PlanS § 105 alusel 25.03.2024 valitsusasutustele teistkordseks kooskõlastamiseks ja puudutatud isikutele arvamuse avaldamiseks 04.04.2024. Kooskõlastusi ja arvamusi sai esitada vastavalt kuni 29.04.2024 ja 15.05.2024. Esitatud kooskõlastuste ja arvamuste alusel tehti EV ja KSH I-s vajalikud muudatused.

KOV EP asukoha eelvaliku otsuste eelnõud koos EV ja KSH I-ga esitati PlanS § 105 alusel [xx].[xx].2024 valitsusasutustele kolmandat korda kooskõlastamiseks ja puudutatud isikutele arvamuse avaldamiseks.

[täiendada vastava menetlusetapi järel]

Vastavalt PlanS §-le 106 toimus [xx].[xx].2024-[xx].[xx].2024 KOV EP asukoha eelvaliku otsuste eelnõude ning EV ja KSH I avalik väljapanek [avaliku väljapaneku asukoht].

[täiendada vastava menetlusetapi järel]

PlanS § 107 järgsed KOV EP asukoha eelvaliku otsuste eelnõude ning EV ja KSH I avaliku väljapaneku tulemuste avalikud arutelud toimusid [xx].[xx].2024 [asukoht].

[täiendada vastava menetlusetapi järel]

Avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu tulemuste alusel tehti KOV EP asukoha eelvaliku otsuste eelnõudes ning EV ja KSH I-s vajalikud muudatused (PlanS § 108 lg 2).

[täiendada vastava menetlusetapi järel]

II EV ja KSH I tulemusena selgunud eelvalikualad üldiselt

A. Eelvalikualade kujunemine

KOV EP algatamise järgne planeeringuala jagunes kolmeks piirkonnaks (EV ja KSH I ptk 2 joonis 1): ala nr 1 suurusega ligikaudu 8 500 ha; ala nr 2 suurusega ligikaudu 14 800 ha; ala nr 3 suurusega ligikaudu 7 100 ha. LS-i ja KSH VTK menetluses lisandusid ala 4 (suurusega ligikaudu 4 480 ha) ja ala 5 (suurusega ligikaudu 40 ha). Aladele 4 ja 5 ei kavandata KOV EP raames elektrituulikute püstitamist, vaid tegemist on ainult põhivõrguga liitumiseks vajalike seadmete ja ehitiste ehitamiseks ettenähtud aladega (lisaks ülejäänud KOV EP planeeringualadele).

EV ja KSH I ptk-s 2 on selgitatud, et Põhja-Pärnumaa KOV EP eelvalikualade leidmine ja eelvalikuga kaasnev KSH on viidud läbi samaaegselt ehk eelvaliku alad on leitud läbi

mõjuhindamise protsessi. KSH läbiviimise käigus on tuulepargi asukoha eelvalikualadena välistatud alad, mis on keskkonnaväärtusi ning võimalikke kaasnevaid keskkonnamõjusid arvesse võttes tuulepargi jaoks ebasobivad.

EV ja KSH I ptk-s 4.3 on välja toodud, et KSH ja tuuleparkide asukoha eelvalikualade valik viidi läbi kaheastmelise protsessina: „*Esialgsest kitsendati eriplaneeringu ala, et määratleda linnustiku ja nahkhiirte uuringu jaoks vajalikud alad. Kitsendades lähtuti sellest, et tuuliku ning elu- ja ühiskondlike hoonete omavaheline vahekaugus oleks üldjuhul minimaalselt 500 m. Eriplaneeringu alast arvati välja looduskaitsealad, hoiualad ning Natura 2000 linnu- ja loodusala ning enamuse püsielupaikadest (osad kaitsealuste linnuliikide püsielupaigad jäeti alles, et neid täpsemalt arvestada linnustiku uuringus). Eriplaneeringu ala kitsendamise tulemusena saadi esmased alad (skeem 11-13). Esmalt hinnati esmaste alade realiseerimisega kaasnevat võimalikku mõju looduskeskkonnale. Hindamise protsessi käigus välistati esmaste alade hulgast alad, mis on looduskeskkonna väärtusi ning võimalikke kaasnevaid keskkonnamõjusid arvesse võttes tuulepargialade jaoks ebasobivad ning saadi potentsiaalselt sobivad alad (joonis 11-13). Potentsiaalselt sobivad alad võeti aluseks, et hinnata mõju inimese tervisele ja heaolule, sotsiaal-majanduslikule keskkonnale, kultuuriväärtustele, maavaravarudele jt mõjuvaldkondadele, mille tulemuste alusel saadi lõplikud eelvalikualad.*“

EV ja KSH I ptk-s 4.4 on kirjeldatud mõju hindamist **looduskeskkonnale** (sh mõju linnustikule ja nahkhiirtele). EV ja KSH I ptk-s 4.4.6 on muu hulgas kirjeldatud läbi viidud Natura asjakohast hindamist kuue Natura 2000 ala suhtes: Lavassaare linnuala (RAH0000084), Soomaa linnuala (RAH0000082), Linnumängu loodusala (RAH0000282), Mukri loodusala (RAH0000281), Pärnu jõe loodusala (RAH0000027) ja Tellissaare loodusala (RAH0000305).

EV eelnõu ja KSH I ptk-s 4.5 on selgitatud potentsiaalselt sobivate alade moodustumist läbi mõjuhindamise looduskeskkonnale: „*KSH I etapi aruande peatükis 4.4 „Mõju looduskeskkonnale“ läbiviidud analüüsi alusel on eriplaneeringu asukoha eelvaliku esmalt käsitletud alade hulgast tehtud välja arvamisi, et välistada eriplaneeringu elluviimisega olulise negatiivse mõju avaldumist looduskeskkonnale. Peamiselt on esmaseid alasid kitsendatud linnustiku ja kaitsealuste loodusobjektide kaitse-eesmärgil. Kui teatud alasid või objekte koos puhvritega ei ole esmaste alade hulgast välja arvatud, on nendega arvestamiseks ette nähtud tingimused. Selguse huvides nimetatakse seesuguseid alasid, mida on kitsendatud arvestades mõjusid looduskeskkonnale, edaspidi potentsiaalselt sobilikeks aladeks (skeem 64-66).*“ EV ja KSH I ptk-s 4.5.1 on kirjeldatud EV ja KSH I kooskõlastamise käigus selgunud täiendavaid arvestatud tegureid.

EV ja KSH I ptk-des 4.6-4.11 on hinnatud mõju inimese tervisele ja heaolule, sotsiaal-majanduslikule keskkonnale, kultuuriväärtustele, maavaravarudele jt valdkondadele.

EV ja KSH I ptk-s 5 on kokkuvõtlikult selgitatud eelvalikualade moodustumist ning märgiti, et: „*Inimese tervisele ja heaolule ning sotsiaal-majanduslikule keskkonnale mõju hindamise tulemusena potentsiaalseid sobilike alasid ei muudetud, kuid saadi sisendit leevendavate meetmete osas. Müra ja varjutuse modelleerimise tulemused toetasid alade valikul 1 km puhvri rakendamist elu- ja ühiskondlikele hoonetele. Keskkonnamõju strateegilise hindamise tulemuste alusel võib eriplaneeringu asukoha eelvalikualadeks määrata skeemide 98-100 näidatud potentsiaalsed sobilikud alad.*“ EV ja KSH I ptk-s 6 on kirjeldatud muudatusi eelvalikualades pärast kooskõlastamist (25.03.2024-29.04.2024) ja arvamuse küsimist (15.04.2024-15.05.2024), muu hulgas on selgitatud, et eelvalikualal nr 11 jätkatakse asukoha eelvalikuga kolmanda kooskõlastamise ja arvamuse avaldamise eel teiste eelvalikualadega võrreldes erinevas ajakavas.

EV ja KSH I ptk-s 8 on täiendatud: „Kokkuvõtlikult saab öelda, et kõikide Põhja-Pärnumaa valla tuuleparkide asukoha eelvalikualade välja arendamisel on ptk-s 3.3 tingmisi järgides olulised negatiivsed mõjud looduskeskkonnale, inimeste tervisele ja sotsiaal-majanduslikule keskkonnale välistatud. Kõikide eelvalikualade elluviimisel (ptk-s 3.1 ettenähtud maksimaalses mahu) on võimalik tagada elamualadel tööstusmüra öine sihtväärtus 40 dB või sätestatud öine müra piirväärtus (45 dB). Tuuleparkide ja muu taristu paigutus on kõigil aladel vähemalt põhimõtteliselt võimalik nii lahendada, et rohevõrgustiku eesmärkidega vastuolu ei münd, kaasa arvatud kumulatiivset mõju arvestades. Asukoha eelvaliku täpsusastmes läbi viidud Natura asjakohane hindamine kinnitas, et kavandatud tegevus ei mõjuta ebasoodsalt Natura 2000 võrgustiku alade terviklikkust ega kaitse eesmärke, kui rakendada ptk-s 3.3.14.1 „Natura alad“ toodud leevendavaid meetmeid. Kõikide peatükis 3.3 toodud täiendavate uuringute eesmärk on täpsustada veel teatud teemasid, kuid uuringu tulemused suure tõenäosusega planeeringu põhilahendust ei muuda.“

EV ja KSH I tulemusena leiti kokkuvõttes tuuleparkide arendamiseks sobivad eelvalikualad nr 3a, 3b, 5, 7, 8, 9, 10, 11 ja 12, mille asukohad on esitatud EV ja KSH I ptk 3.1 joonistel 2-4. EV ja KSH I ptk-s 3.2.1 on samuti selgitatud, et eelvalikualal nr 11 jätkatakse kolmanda kooskõlastamise ja arvamuse avaldamise eel asukoha eelvalikuga teiste eelvalikualadega võrreldes erinevas ajakavas ning ehkki EV ja KSH I-s on nimetatud ka eelvalikuala nr 11, tuleb arvestada, et eelvalikuala nr 11 osas aruannet (asukoha eelvaliku lahendust ja mõju hindamist) kooskõlastamisele ja arvamuse avaldamisele ei saadeta.

Eelvalikualad on mõeldud elektrituulikute püstitamise asukohana. Põhivõrguga liitumiseks vajalikke seadmeid ja ehitisi on lubatud rajada kogu KOV EP algatamisel silmas peetud planeeringualale ning lisaks LS-i ja KSH VTK menetlemise käigus moodustatud eriplaneeringu laiendusalaadele. Maardlate aladel on ehitiste ja rajatiste rajamine, seadmete paigaldamine ja juurdepääsuteede rajamine võimalik vaid aladel, kus maavara on ammendunud või kui selleks on saadud MaaPS alusel muu sisuga kooskõlastus või luba.

B. Otsustamine eelvaliku alade kaupa

PlanS ei reguleeri, mitu ORME-le sobivat asukohta peab asukoha eelvalikuga leidma (<https://planeerimine.ee/aktid-ja-kohtulahendid/orme-planeerimine/kas-olulise-ruumilise-mojuga-ehitise-asukoht-on-voimalik-valida-mitmes-kohas-ja-koostada-ka-detailne-lahendus-mitmes-kohas/>).

PlanS võimaldab KOV EP asukoha eelvaliku otsuse vastuvõtmist ja KOV EP kehtestamist osade/alade kaupa (https://planeerimine.ee/wp-content/uploads/2022-12-05_Kaljuveer_KOV-EP-praktikas-ilmnenud-kusimused.pdf, lk 17).

Käesoleva otsusega võetakse PlanS § 109 lg 1 kohaselt EV ja KSH I vastu eelvalikuala nr 10 (asub KOV EP planeeringualal nr 3) osas. Eeltoodud ala valitakse tuuleparkide arendamiseks sobivaks, eesmärgiga pärast Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi poolset heakskiitmist kehtestada samal alal KOV EP asukoha eelvaliku otsuse alusel, loobudes detailse lahenduse koostamisest (PlanS § 95¹ lg 1, § 109 lg 2, § 121 lg 2 ja § 122 lg 1).

Ülejäänud EV ja KSH I tulemusena välja valitud eelvalikualade osas tehakse vastavad vastuvõtmise või vastuvõtmisest keeldumise ning võimalikud KOV EP asukoha eelvaliku otsuse alusel kehtestamise ja detailse lahenduse koostamisest loobumise otsused eraldiseisvalt.

III Detailse lahenduse koostamisest loobumine eelvalikualal nr 10

17.03.2023 jõustunud PlanS § 95¹ lg 1 sätestab, et kohaliku omavalitsuse üksus võib tuuleparki kavandava KOV EP koostamisel loobuda detailse lahenduse koostamisest ja kehtestada planeeringu asukoha eelvaliku otsuse alusel, kui puuduvad välistavad tegurid

tuulepargi edasiseks kavandamiseks projekteerimistingimustega ning asukoha eelvaliku otsuses on toodud projekteerimistingimuste andmise aluseks olevad tingimused.

EhSRS § 30⁶ sätestab, et PlanS § 95¹ kohaldatakse ka enne sätte jõustumist (17.03.2023) algatatud planeeringutele, mille osas ei ole asukoha eelvaliku otsust veel tehtud.

Antud juhul Põhja-Pärnumaa KOV EP eelvalikuala nr 10 osas on kõik detailse lahenduse koostamisest loobumise tingimused täidetud:

- a) EV ja KSH I ptk-des 4.3, 4.5, 5, 6, 7 ja 8 on selgitatud eelvalikualade moodustumise (KSH) metoodikat. Lõplikud eelvalikualad (sh eelvalikuala nr 10) on määratud, arvestades mõju looduskeskkonnale, inimese tervisele ja heaolule, sotsiaal-majanduslikule keskkonnale jt valdkondadele, mida hinnati KSH I koostamise käigus.
- b) EV ja KSH I ptk-s 6 on selgitatud, miks on eelvalikualal nr 10 võimalik loobuda detailse lahenduse koostamisest ja jätkata projekteerimistingimuste menetluses: „Ala 10 elektrituulikute, teede ja maakaablite põhimõttelised asukohad on esitatud eraldi eriplaneeringu joonisel 5. Eriplaneeringu asukoha eelvaliku etapis läbiviidud linnustiku uuringu põhjal on ala 10 hinnatud osaliselt sobivaks ning osaliselt võimalikuks sobivaks alaks. Ala 10 osas on peamised kaalutlused seotud eelkõige väikeluige rändekoridoridega. Birding Haapsalu OÜ poolt 2023. aastal teostatud linnustiku uuringu kohaselt väikeluike 2023. aasta varakevadiste rändevaatluste käigus Maima rabasse jääva eelvalikuala 10 vaatluspiirkonnas ei kohatud. Uuringu aruandes tuuakse välja, et kevadiste rändevaatluste ja varasemate juhuvaatluste (Plutof-i andmebaas) põhjal esineb ala 10 ja selle lähiraadiuses (5 km) läbirändel vaid väga väikeseid rändesalku ning et ala 10 puhul ei ole tegu väikeluigele kaitsekorralduslikult olulise toitumisalaga. Birding Haapsalu OÜ poolt 2023. aastal teostatud linnustiku uuringus on vaatluste tulemuste põhjal esitatud leevendusmeetmed, millega tuleb ala 10 puhul arvestada projekteerimistingimuste väljastamisel ning ehitus- ja kasutusloa andmisel. Eelvalikuala 10 põhimõttelises lahenduses on tuulikute asukohtade valikul arvestatud nahkhiire uuringus toodud I klassi metsaaladega (st tuulikuid ei ole paigutatud I klassi metsaaladele). Ala 10 läbib maakonna väike rohevõrgutiku koridor (K9). Vastavalt ala 10 põhimõttelisele lahendusele (vt eraldi esitatud joonist 5) paigutatakse enamus tuulikuid eelvalikualal nr 10 lagedale alale ning tuulikud paiknevad üksteisest ca 500 m kaugusel. Seega võib eeldada, et maakonna väike rohevõrgutiku koridor jääb toimima. Eelvalikuala nr 10 põhimõttelise lahenduse järgi paigutatakse metsamaastikusse ainult kõige kagupoolsem ja põhjapoolsem tuulik. Ala 10 väljaarendamisel on tagatud elamualadele kehtiv öine müra sihtväärtus (40 dB). Vastavalt ala 10 põhimõttelisele lahendusele ei kattu põhimõttelised elektrituulikute, teede ja maakaablite asukohad vääriselupaikadega ning Natura elupaikadega (EELIS andmed, seisuga 06.02.2024). Elektrituulikute, teede ja maakaablite realiseerimisel negatiivne mõju puudub, kui rakendada ptk-s 3 ette antud tingimusi.“ EV ja KSH I ptk-s 7.1 on ühtlasi selgitatud, et eelvalikuala nr 10 realiseerimisel on tagatud rohevõrgutiku funktsioneerimine ning ptk-s 7.2 on selgitatud, et eelvalikuala nr 10 puhul on ka halvima stsenaariumi korral elamu maa-aladel tööstusmüra öine sihtväärtus tagatud.

- c) Eelvalikualal nr 10 on määratud elektrituulikute maksimaalne kõrgus (270 meetrit), maksimaalne arv (8) ja ehitiste põhimõttelised võimalikud asukohad (EV ja KSH I
- d) Joonis 5 Ala 10). Asukoha eelvaliku käigus saavutati põhimõtteline veendumus, et niisuguse arvu, paigutuse ja kõrgusega elektrituuliku on põhimõtteliselt võimalik eelvalikualale nr 10 paigutada. Muuhulgas on vastava veendumuse aluseks asukoha eelvaliku (KSH) etapis läbi viidud linnustiku uuring (vt EV ja KSH I ptk 4.4.1), nahkhiirte uuring (vt EV ja KSH I ptk 4.4.2) ja müra modelleerimine (vt EV ja KSH I ptk 4.6.1 ja 7.2). Täpne lahendus (k.a elektrituulikute lõplik arv maksimaalse arvu piires ning paigutus) selgub projekteerimistingimuste ja ehitusloa menetluses. Täiendavad müra ja varjutuse modelleeringud, nähtavusanalüüs ja visualiseeringud, linnustiku ja nahkhiire uuringud viiakse läbi pärast projekteerimistingimuste väljastamist ja enne ehitusloa andmist ehitusprojekti koostamisega paralleelselt. EV ja KSH I ptk-s 8 on selgitatud, miks on maksimaalsest arvust kinni pidades elektrituuliku võimalik ehitusprojekti etapis paigutada muu hulgas kogu eelvalikuala nr 10 piires nii linnustiku, nahkhiirte, müra, varjutuse, rohevõrgustiku sidususe ja toimivuse kui ka kaitsealuste taimeliikide, vääriselupaikade ja Natura elupaikade vaates (eelvalikualale nr 10 ei jää kaitsealuste taimeliikide teadaolevaid elupaiku/kasvukohti/leiukohti, vääriselupaiku ega Natura elupaiku).
- e) Kokkuvõttes sisaldab EV ja KSH I eelvalikualade kujunemise analüüsi, millest lähtuvalt on võimalik järeldada, et tuulepargi rajamine eelvalikualale nr 10 on võimalik.

Eelvalikualal nr 10 puuduvad seega välistavad tegurid tuulepargi edasiseks kavandamiseks projekteerimistingimustega. Eelvalikualal nr 10 on tuulepargi rajamine võimalik ning ala sobib tuulepargi rajamiseks põhimõttelisel tasandil.

Eelvalikualal nr 10 ei ole samal põhjusel tuvastatud konflikte inimasulate, tehnilise taristu ning keskkonnakaitsega tervikuna. KSH tulemuste alusel on tekkinud veendumus, et planeeringu kehtestamisel ei kaasne olulist keskkonnamõju.

Eelvalikuala nr 10 osas on kujunenud veendumus, et kavandatav tegevus ei mõjuta ebasoodsalt Natura 2000 võrgustiku alade terviklikkust ega kaitse-eesmärke.

Pidades silmas, et eelvalikualade määramisel võeti arvesse mõju looduskeskkonnale, inimese tervisele ja heaolule, sotsiaal-majanduslikule keskkonnale jt mõjuvaldkondadele ning et eelvalikuala nr 10 on tuulepargi rajamiseks põhimõtteliselt sobiv, ei ole detailse lahenduse koostamine vajalik ühegi äratuntava ja kaaluka õigushüve kaitseks.

EV ja KSH I ptk-s 3.2 on eelnevat kinnitavalt järeldatud, et „Võttes arvesse eriplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise tulemusi on projekteerimistingimustega võimalik edasi minna alade nr 3a, 9, 10 ja 11 puhul. Lähtudes kehtivatest õigusaktidest ja planeeringutest ning eriplaneeringu raames läbiviidud linnustiku ja nahkhiirte uuringute tulemustest on jõutud veendumusele, et antud aladele on tuuleparke (ptk-s 3.1 toodud tuulikute maksimaalse arvuga) põhimõtteliselt võimalik rajada. Puuduvad teadaolevad välistavad asjaolud projekteerimistingimustega jätkamiseks. Ülejäänud aladele (alad 3b, 5, 7, 8 ja 12) on vajalik koostada detailne lahendus. Täpsemalt, miks alade 3a, 9, 10 ja 11

puhul on võimalik projekteerimistingimustega edasi minna, on võimalik lugeda peatükist 6, 7 ja 8.“

Samuti tuleb projekteerimistingimusi ja ehituslube menetledes ja andes arvestada nagunii ka EV ja KSH I ptk-des 3.1-3.3 esitatud tingimustega, sh täiendavate uuringute ja asjaolude kaalumise vajadusega.

Taastuvenergia tootmine on oluline avalik huvi (*RKHKo nr 3-17-2013, p 20*. EV ja KSH I ptk-s 2 on samuti täpsemalt käsitletud avalikku huvi tuuleparkide kiire rajamise suhtes ning ka 696 SE II lugemise muudatusettepanekute selgitused PlanS § 95¹ sätete kohta rõhutavad taastuvenergia tootmisvõimsuste kiire turuletoomise vajadust. Ilmselgelt KOV EP detailse lahenduse koostamine oma ajakulult (ka pärast 696 SE järgseid menetlusnormide leevendamisi) nimetatud avalikule huvile ei vasta.

Kohtupraktikas on selgitatud, et kehtiv õigus tagab puudutatud isikutele projekteerimistingimuste andmise menetluses planeeringumenetlusega võrdväärsed võimalused oma õiguste ja huvide kaitsmiseks (*RKHKo nr 3-17-2023, p 22*). Projekteerimistingimuste ja ehitusloa menetluses saab puudutatud isikuid, asutusi ja avalikkust asjakohaselt kaasata ning kõiki asjaolusid kaaluda.

Seega, eelvalikualal nr 10 on õigustatud loobumine detailse lahenduse koostamisest ja KOV EP asukoha eelvaliku otsuse alusel kehtestamine (pärast käesoleva otsuse vastuvõtmist ning KOV EP heakskiitmist Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi poolt).

IV Eelvalikuala nr 10 arendustingimused ja projekteerimistingimuste andmiseks olevad tingimused.

A. Projekteerimistingimuste andmisest

PlanS § 95¹ lg 3 kohaselt on kohaliku omavalitsuse tuuleparki kavandava eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse alusel kehtestatud KOV EP projekteerimistingimuste andmise alus. Samas, projekteerimistingimustega määratakse üksnes lähtealused ehitusprojekti koostamiseks, mitte ei sätesta kavandatava ehitise tehnilisi üksikasju (*TalRKO nr 3-19-675, p 16*). Seega tuleb ka projekteerimistingimuste andmise aluseks olevad tingimused määrata asukoha eelvaliku (ning järgmisena antavate projekteerimistingimuste) täpsusastet arvestades. Elektrituulikute ja kaasneva taristu täpsem lahendus selgub edasises menetluses. Ehitusseadustiku („EhS“) § 26¹ lg 1-2 kohaselt lähtutakse asukoha eelvaliku otsuse alusel kehtestatud KOV EP alusel rajatavate ehitiste ehitusprojekti koostamiseks projekteerimistingimuste andmisel EhS § 26 lõike 3 punktidest 2 ja 4 ning määratakse EhS § 26 lõikes 4 nimetatud tingimused.

EhS § 26 lg 3 p 2 ja 4 kohaselt arvestatakse projekteerimistingimuste andmisel, et projekteerimistingimuste andmine ei oleks vastuolus õigusaktide, isikute õiguste või avaliku huviga ning muinsuskaitse eritingimusi, kui need on nõutavad muinsuskaitseaduse kohaselt. EhS § 26 lg 4 loetleb näitajad, mida projekteerimistingimustega asjakohasel juhul määratakse.

B. Projekteerimistingimuste andmise aluseks olevad tingimused eelvalikualal nr 10

EV ja KSH I ptk-s 3 on selgitatud: „Planeeringu lahenduses on esitatud eriplaneeringu asukoha eelvalikualad (ptk 3.1) ning tuulepargi/elektrituulikute püstitamise üldised tingimused (detailse lahendusega edasiminekuks) ja projekteerimistingimuste andmise aluseks olevad tingimused (ptk 3.3).“

Eelvalikualal nr 10 tuleb projekteerimistingimuste andmise aluseks võtta järgmised tingimused:

1. Projekteerimistingimuste menetluses ja andmisel tuleb järgida EV ja KSH I ptk-des 3.3.1-3.3.21 toodud tingimusi (k.a ehitusprojekti etapi uuringute kohustusi) ning lisaks allolevaid tingimusi. Asukoha eelvaliku otsuses ei ole põhjendatud EV eelnõu

ja KSH I ptk 3.3.1-3.3.21 sätestatud (k.a uuringuid) ümber kopeerida, arvestades, et EV eelnõu ja KSH I on käesoleva otsuse lahutamatuks lisaks.

2. EV ja KSH I ptk-des 3.3.1-3.3.21 määratud asjakohased uuringud/analüüsid/inventuurid/hinnangud (*sh müra ja varjutuse modelleeringud, nähtavusanalüüs ja visualiseeringud, linnustiku ja nahkhiire uuringud*) viiakse läbi pärast projekteerimistingimuste väljastamist ja enne ehitusloa andmist ehitusprojekti koostamisega paralleelselt ning vajadusel sätestatakse uuringute läbiviimise kohustus projekteerimistingimustes (kõrvaltingimusena). Asjakohasel juhul koostatakse uuringute aruanne. PlanS ega EhS ei välista täiendavate uuringute läbiviimist pärast projekteerimistingimuste andmist ehitusprojekti täpsusastme saavutamiseks, kui KOV EP asukoha eelvaliku (*ning vastavas etapis juba läbi viidud uuringute ja KSH*) tulemusena on selgunud ala põhimõtteline sobivus. Oluline on, et asukoha eelvaliku otsuse alusel kehtestatud KOV EP põhjal on võimalik anda projekteerimistingimused EhS § 26¹ lg-le 2 ja EhS § 26 lg-le 4 vastavas täpsusastmes ning edasised vajalikud uuringud oleksid teostatud vähemalt ehitusloa andmise ajaks.

Vajadusel antakse KeHJS § 6 lg 2 p 3 ja lg 4, § 7 p 1, Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „*Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu*“ § 2 p 2 ja EhS § 42 lg 2 alusel ning tuginedes muu hulgas ehitusprojekti koostamisega paralleelselt läbi viidud uuringutele, ehitusloa menetluses keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang.

3. Projekteerimistingimuste ja ehitusloa andmisel tuleb määrata elektrituulikute ja muude tuulepargi osaks olevate või tuulepargi toimimiseks vajalike ehitiste asukohad, parameetrid ja täpsed tingimused ehitamiseks.
4. Eelvalikuala nr 10 projekteerimistingimuste eelnõu, sh projekteerimisel läbiviidavad või läbiviidud uuringud ning ehituslubade eelnõud (võimalik keskkonnamõju hindamise vajadus) tuleb kooskõlastada Keskkonnaametiga.

Täiendavalt tuleb arvestada järgmiste tingimustega:

Elektrituulikud

1. Lubatud maksimaalne elektrituulikute arv eelvalikualal nr 10 on 8.
2. Lubatud on paigaldada ainult uusi (st mitte kasutatud) elektrituulikuid.
3. Elektrituuliku lubatud maksimaalne kogukõrgus on 270 m (elektrituuliku torni kõrgus koos laba pikkusega püstiasendis).
4. eelvalikuala nr 10 kagupoolne tuulik paikneb rohevõrgustiku ühendusele võrdlemisi lähedal, mistõttu tuleb ehitusprojekti koostamisel läbi viia ulukite liikumissuundi käsitlev uuring, et täpsustada vaadeldava tuuliku sobivaimat asukohta.

5. Elektrituulikute asukohad (eelvalikuala piires), arv (maksimaalse arvu piires) ja parameetrid (kõrgus maksimaalse kogukõrguse piires, ehitisealune pind jms) määratakse vastavalt täpsusastmele projekteerimistingimuste ja ehitusloa menetluse käigus.
6. Elektrituulikute põhimõttelised võimalikud asukohad on kujutatud EV ja KSH I lisaks oleval joonisel 5. Elektrituulikute täpsem asukoht ja paiknemine võib projekteerimistingimuste ja ehitusloa menetluse (projekteerimise) käigus muutuda, arvestades KOV EP tingimusi ja muu hulgas edasiste uuringute tulemusi. Ehitusprojekti koostamise käigus on võimalik tuulikute asukohti muuta eelvalikuala piires, lähtudes detailsemate uuringute tulemustest ning arvestades kavandatavate tuulikute parameetreid. Tuulikute asukohtade muutmisel ei tohi ületada keskkonnataluvust, vajadusel tuleb rakendada leevendusmeetmeid.
7. Elamualadel ebasoovitava varjutuse ilmnemisel kasutada tuulikutel automaatset varjutuse esinemise jälgimissüsteemi, mis võimaldab valgustugevuse andurite ja tuuliku automaatse juhtimissüsteemi koostöös häiriva varjutuse esinemise ajaks tuuliku töö peatada.
8. Elektrituulikute paigutus tuleb lahendada selliselt, et eluruumidele kehtivad madalsagedusliku heli normväärtused on tagatud.
9. Projekteerimistingimuste väljastamisel tuleb arvestada EV ja KSH I lisas 7 esitatud Birding Haapsalu OÜ linnustiku uuringu leevendavate meetmetega.

Elektrituulikuid omavahel ja neid liitumispunktiga ühendavad seadmed ning ehitised

10. Elektrituulikuid omavahel ja neid liitumispunktiga ühendavaid seadmeid ning ehitisi on lubatud paigutada ka väljapoole eelvalikuala nr 10 kogu KOV EP planeeringuala (sh eriplaneeringu laiendusala) piires. Maardlate aladel on ehitiste ja rajatiste rajamine, seadmete paigaldamine ja juurdepääsuteede rajamine võimalik vaid aladel, kus maavara on ammendunud või kui selleks on saadud MaaPS alusel muu sisuga kooskõlastus või luba.
11. Elektrituulikud ühendatakse maakaablite abil tuulepargi alajaama(de)ga. Hinnanguliselt on ühe alajaama ehitisealune pind ca 3500 m².
12. Lisaks on vajalik tuulepargi alajaama(de) ühendus põhivõrguga. Elektrituulikud ühendatakse eelvalikuala nr 10 puhul elektri põhivõrguga tuulepargi alajaama(de)st põhivõrgu alajaama kulgevate maakaablite abil. Eelvalikuala nr 10 vahetus läheduses paiknevad 110kV liinid ja Pärnu-Jaagupi alajaam, kuhu on võimalik liituda.
13. Maakaablite, alajaama(de) ja muude põhivõrguga ühenduseks vajalike ehitiste asukohad ja parameetrid määratakse vastavalt täpsusastmele projekteerimistingimuste ja ehitusloa menetluse käigus.

14. Põhivõrguga ühenduseks vajalike ehitiste põhimõttelised võimalikud asukohad on kujutatud EV ja KSH I lisaks oleval joonisel (EV ja KSH I lisa 7). Põhivõrguga ühenduseks vajalike ehitiste täpsem asukoht ja paiknemine võib projekteerimistingimuste ja ehitusloa menetluse käigus muutuda lähtudes KOV EP tingimustest. Liitumiskohad põhivõrguga selgitatakse välja koostöös võrgu valdajaga.
15. Projekteerimistingimuste ja ehitusloa menetluses tuleb arvestada EV ja KSH I ptk-s 3.3.19 sätestatut.

Juurdepääsuteed ja montaažiplatsid

16. Juurdepääsuteid ja montaažiplatse on võimalik paigutada ka väljapoole eelvalikuala nr 10. Maardlate aladel on ehitiste ja rajatiste rajamine, seadmete paigaldamine ja juurdepääsuteede rajamine võimalik vaid aladel, kus maavara on ammendunud või kui selleks on saadud MaaPS alusel muu sisuga kooskõlastus või luba.
17. Üldjuhul rajatakse montaažiplatsid tuulikute kokkupanemiseks, püstitamiseks, hooldamiseks ja lammutamiseks tuuliku vundamendi kõrvale. Montaažiplatse kasutatakse ka ehitustehnika ja tuuliku detailide hoiustamiseks ning ehitustegevuse läbiviimiseks. Montaažiplatside täpsem suurus sõltub püstitatava tuuliku mõõtmetest, transpordiviisist ja montaažitehnikast. Montaažiplats peab olema piisavalt tugeva kandevõimega, et võimaldada kraanade ja muu ehitustehnika kasutust. Montaažiplatsi arvestuslik suurus on ca 1 hektar.
18. Iga elektrituuliku juurde on vajalik rajada juurdepääsutee. Juurdepääsutee peab olema piisavalt suure kandevõime ja parameetritega, et võimaldada ehitustehnikaga liiklemist, tuuliku detailide transportimist ning hilisemat hooldust.
19. Elektrituulikuid teenindavate montaažiplatside ja juurdepääsuteede asukohad ja parameetrid määratakse vastavalt täpsusastmele projekteerimistingimuste ja ehitusloa menetluses.
20. Juurdepääsuteede põhimõttelised võimalikud asukohad on kujutatud EV eelnõu ja KSH I lisaks oleval joonisel (**EV ja KSH I lisa 7**). Juurdepääsuteede täpsem asukoht ja paiknemine võib projekteerimistingimuste ja ehitusloa menetluse käigus muutuda, lähtudes KOV EP tingimustest.
21. Projekteerimistingimuste ja ehitusloa menetluses tuleb juurdepääsuteede asukoha, parameetrite ja muude tingimuste määramisel arvestada EV ja KSH I ptk-s 3.3.18 sätestatut.

Lähtudes eeltoodust ning võttes aluseks planeerimisseaduse § 95¹ lõike 1 ja § 109 lõiked 1 ja 2 ning Kobras OÜ töö „Põhja-Pärnumaa valla tuuleparkide eriplaneeringu asukoha eelvalik ja keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapi aruanne”,

Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu otsustab:

1. Võtta vastu Põhja-Pärnumaa valla tuuleparkide kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruanne „*Põhja-Pärnumaa valla tuuleparkide eriplaneeringu asukoha eelvalik ja keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapi aruanne (töö nr 2021-256)*“ (koostaja Kobras OÜ) eelvalikuala nr 10 osas. Asukoha eelvaliku otsuse vastuvõtmisega kinnitab kohaliku omavalitsuse volikogu, et valitud asukoht on kõige sobivam kohaliku omavalitsuse eriplaneeringuga kavandatava ehitise püstitamiseks ning et ehitise asukoht, püstitamise üldised tingimused, asukoha eelvaliku tegemine, asukoha eelvaliku otsus ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruanne vastavad õigusaktidele ning keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande väljatöötamise kavatsuses sisalduv teave on piisav erinevate kaalutud asukohtade vahel valiku tegemiseks.
2. Valida eelvalikuala nr 10 tuuleparkide rajamiseks sobivaks. Tuulepargi põhivõrguga liitumiseks vajalikke ehitisi ja seadmeid on lubatud rajada kogu kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu planeeringualale, sh eriplaneeringu laiendusalaadele (ehk ka väljapoole eelvalikuala nr 10). Maardlate aladel on ehitiste ja rajatiste rajamine, seadmete paigaldamine ja juurdepääsuteede rajamine võimalik vaid aladel, kus maavara on ammendunud või kui selleks on saadud maapõueseaduse alusel muu sisuga kooskõlastus või luba.
3. Loobuda eelvalikualal nr 10 detailse lahenduse koostamisest. Pärast Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi poolset heakskiitmist kehtestab volikogu kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu eelvalikualal nr 10 asukoha eelvaliku otsuse alusel.
4. Kohaliku omavalitsuse eriplaneering sisaldab ettepanekut riigihalduse ministri 29.03.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/74 kehtestatud Pärnu maakonnaplaneeringu muutmiseks, kuna kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku käigus välja valitud eelvalikualad (ka eelvalikuala nr 10) paiknevad väljaspool Pärnu maakonnaplaneeringu lisas 6 („*Pärnu maakonna planeeringu tuuleenergeetika teemaplaneering*“) määratletud elektrituulikute arenduspiirkondi ja -alasid ning eriplaneeringuga tehakse ettepanek määrata maakonnaplaneeringus tuulikuparkide arenduspiirkondadeks ka eriplaneeringu eelvalikualad (ka eelvalikuala nr 10).
5. Määrata käesoleva otsuse põhjendava osa p-s IV viidatud tingimused projekteerimistingimuste andmise aluseks olevateks tingimusteks eelvalikualal nr 10 tuulepargi püstitamiseks (lisa2).
6. Põhja-Pärnumaa Vallavalitsusel avaldada ja saata teated käesoleva otsuse kohta planeerimisseaduses sätestatud korras.
7. Käesoleva otsuse resolutsiooni p-s 1 viidatud asukoha eelvaliku ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruanne on käesoleva otsuse lisaks 1. Eelvalikuala nr 10 on määratletud käesoleva otsuse lisas 2 asukohaskeemi ja hõlmatud katastriüksuste loeteluga.
8. Käesolevat otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul otsuse teatavakstegemisest, esitades kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud

korras või vaide Põhja-Pärnumaa Vallavolikogule haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.

Ülle Vapper
vallavolikogu esimees

Lisa 1. Põhja-Pärnumaa valla tuuleparkide kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruanne „*Põhja-Pärnumaa valla tuuleparkide eriplaneeringu asukoha eelvalik ja keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapi aruanne*“ (koostaja Kobras OÜ)

Lisa 2. Eelvalikuala nr 10 projekteerimistingimuste andmise aluseks olevad tingimused

Lisa 3. Eelvalikuala nr 10 asukohaskeem koos hõlmatud katastri

Lisa 4. Eelvalikuala nr 10 katastriüksuste ja võimaliku taristu paiknemise katastriüksuste nimekiri